

عنوان مقاله:

مفهوم و ماهیت ایفاء در حقوق ایران و فقه امامیه

محل انتشار:

پژوهش نامه حقوق اسلامی، دوره 12، شماره 2 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

مرتضی شهبازی نیا - استادیار و مدیرگروه حقوق خصوصی دانشکده حقوق دانشگاه تربیت مدرس

کیانوش رزاقی - دانشجوی دکتری حقوق خصوصی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

ایفای دیون از جانب اشخاص ثالث، پدیده ای است که در عالم حقوق و روابط مالی اشخاص با یکدیگر، به وفور اتفاق می افتد. ثالث گاهی در انجام تعهد، هیچ مسیولیت قانونی و شرعی برای انجام تعهد از جانب متعهد ندارد و اما به انگیزه های دیگری مانند خیرخواهی و یا تامین نفع مشترکی که با مدیون دارد، او را به انجام این عمل متمایل می سازد و گاه نیز با این که ثالث مدیون اصلی و واقعی دینی نیست، اما به موجب قانون، ناگزیر از پرداخت دین به داین است. ایفای تعهد از جانب ثالث اصولاً عملی مجاز است مگر در مواردی که مباشرت متعهد در انجام تعهد شرط باشد. ضابطه تشخیص شرط بودن مباشرت مدیون در انجام تعهد نیز تصریح در قرارداد یا داوری عرف یا مصالح اجتماعی مترتب بر اجرای شخصی تعهدات است. به نظر می رسد حق رجوع ثالث به مدیون دیگر تابع قاعده سنتی مذکور در ماده 267 قانون مدنی نبوده و صرفاً مشروط به ماذون بودن ثالث از جانب مدیون نیست و از قاعده جدیدی پیروی می کند که بر اساس آن اگر قانون خاصی اجازه پرداخت آن دین توسط ثالث از موارد ایفای ناروا و دارا شدن ناعادلانه و بلاجهت نباشد، آن گاه ثالث در صورتی حق به مدیون را خواهد داشت که در تادیه دین ماذون از طرف او باشد و هرگاه ثالث بر اساس یکی از موارد سه گانه فوق اقدام به ایفای تعهد نموده باشد، حق رجوع به مدیون را حتی بدون ماذون بودن نیز داراست.

کلمات کلیدی:

ایفاء ثالث، اذن در ایفاء، تعهد قایم به شخص

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/835478>

